

- ROCA, Maria Mercè. *Coses que fan que la vida valgui la pena*. Barcelona: Ara Llibres, 2005. 56 p.
- SAGUER, Enric [coord.]; ALVARADO, Joaquim [et al.]. *Els últims hereus. Història oral dels propietaris rurals gironins, 1930-2000*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2005. 466 p.
- SAGUER, Enric. *Treball agrari i reproducció econòmica: el Baix Empordà, 1850-1880*. Girona: Associació d'Història Rural de la Comarques Gironines / Universitat de Girona, 2005. 312 p.
- SANTAMARIA DE MINGO, Vicent. *El pensament de Salvador Dalí en el llindar dels anys trenta*. Castelló de la Plana: Universitat Jaume I, 2005. 315 p.
- SUNYOL, Víctor. *Com si Girona (31 dies)*. Vic/Barcelona: Emboscall / Cafè Central, 2005. 40 p.
- TORNS, Miquel; LANAÓ, Pau; VINYOLÉS, Carme [coordinació i tria de textos]. *Francesc Ferrer i Gironès: Un patriota al servei d'un poble*. Girona: Fundació Josep Irla, 2005. 143 p.
- VEHÍ, Josep; BONDIA, Jorge [eds.]. *El análisis de intervalos en España: Desarrollos, herramientas y aplicaciones*. Girona: Documenta Universitaria, 2005. 286 p.
- Vestits del teatre noh*. Girona: Caixa de Girona, 2005. 159 p.
- VILA, Pep [ed.]. *Dos impresos facsímils de la passió catalana del segle XVIII (Vic, 1773 i Manresa, 1798)*. Girona: Centre d'Estudis de la Setmana Santa de Girona, 2005. 210 p.
- XAVIER PAUNERO, Francisco; MONTERO PANTOJA, Carlos. *Patrimonio, turismo y educación en Puebla y Girona*. Puebla: Benemérita Universidad Autónoma de Puebla, 2005. 236 p.
- ZAMORA HERNÁNDEZ, Lluís. *Distribució espacial i ús de la comunitat de peixos a l'estany de Banyoles*. Girona: Universitat de Girona, 2005. 341 p.

de presentar text i imatges sense que cap part resti subordinada a l'altra. Simplement s'ofereix la possibilitat de reviu el passat mitjançant una bona lectura, i de gaudir del present creuant els límits sensorials d'aquestes magnífiques fotografies.

Marta Pi Vázquez

Anàlisi d'un procés migratori

FARJAS BONET, Anna.

Teregunné.

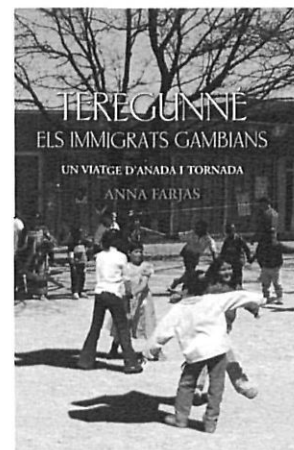
Els immigrants gambians: un viatge d'anada i tornada.

Diputació de Girona. Girona: 2003. 256 p. + il., gráf., taules

Teregunné. Els immigrants gambians: un viatge d'anada i tornada és un llibre d'Anna Farjas i suposa una adaptació de la tesi de doctorat que l'autora va realitzar al principi de 2000. Ens trobem davant d'un llibre imprescindible per comprendre i entendre una mica millor una de les múltiples peces que conformen el fenomen social per excel·lència dels darrers anys a casa nostra: la generalització dels fluxos migratoris internacionals, la seva consolidació com a fet estructural i les seves múltiples implicacions tant en origen com a destí. La recerca, però, no es limita a parlar genèricament del fenomen de les migracions, sinó que analitza amb detall el procés migratori dels gambians

sarahules assentats a les comarques gironines, des de la tradició migratòria, passant pels itineraris i les estratègies que segueixen, i fent especial èmfasi en la incidència que ha tingut aquest procés en l'àmbit educatiu.

Les virtuts d'aquest llibre són diverses i fonamentalment destaquen els següents aspectes: en primer lloc, la rigorositat i la precisió terminològica. Generalment, els debats al voltant de la immigració no tenen en compte els múltiples factors que la condicionen i es caracteritzen per la indefinició terminològica i per la manca d'un llenguatge comú. Aquest fet, propi de diferents disciplines de les ciències socials, pot convertir el llenguatge en creadora de realitat social, en font legitimadora d'exclusió, reproduint i contribuint a la divulgació i a la perpetuació de tòpics i prejudicis associats a determinats col·lectius. La llista de conceptes que poden ser punt de controvèrsia a l'hora de referir-nos a les migracions és, malauradament, considerable i, sense cap mena de dubte, no contribueix a la normalització del fenomen. I si no, per què en determinades ocasions ens referim a estrangers i d'altres a immigrants? I, com s'assenyala al llibre, ¿perquè parlem d'immigrants (i, fins quan?) i no d'immigrats? Anna Farjas presenta la multidimensionalitat i la complexitat del fenomen de manera clara i amena, acontant-lo i definint un marc

conceptual i analític precís, i el que és més important, sense que això impliqui perdre en rigorositat, objectivitat, precisió i en el caràcter divulgador que tota recerca ha de perseguir.

En segon lloc, destaca la metodologia i, sobretot, l'estructura emprada per analitzar el col·lectiu en qüestió. El llibre presenta una anàlisi del context d'origen, en el qual es mostren les principals característiques de Gàmbia a nivell històric, geogràfic, demogràfic, familiar, religiós, educatiu, etc.; posteriorment, es parla de les principals característiques dels soninkés –l'ètnia majoritària de les persones d'origen gambià que viuen a la nostra província– i la seva tradició migratòria; finalment, s'analitza el procés d'assentament dels immigrants gambians a les comarques gironines. Aquesta estructura és especialment encertada, ja que no obvia que al llarg de tot procés migratori es produeixen canvis de rols en aspectes tan

rellevants com són les pautes reproductives, els rols familiars, els valors, etc. L'estructura del treball va en consonància amb la metodologia emprada, amb un treball de camp tant a origen –Gàmbia– com a destí –especialment a Olot, Banyoles i Salt–, utilitzant diferents fonts d'informació.

Ens trobem davant d'un llibre d'una innegable utilitat per a professionals de l'educació, tècnics de l'Administració i, en definitiva, per a qualsevol persona interessada a conèixer un fenomen complex com és de les migracions i l'anàlisi dels col·lectius. Alhora és un llibre que, tot i que se centra en el procés d'assentament a les comarques gironines, és perfectament vàlid i exportable en el context català, ja que si bé és cert que cada municipi presenta les seves peculiaritats, a grans trets el procés d'assentament es produeix en un marc de referència comú com és el català.

La publicació de llibres com aquest és una bona notícia i és de justícia felicitar la Diputació de Girona per la magnífica edició que s'ha fet. De totes maneres, seria bo que es cuidés la difusió i que obres d'aquest estil arribin a tots aquells centres i institucions que els pugui ser útil.

Xavier Casademont

La tradició medieval

Dos impresos facsimils de la passió catalana del s. XVIII
(Vic, 1773 i Manresa, 1798).
Centre d'Estudis de la Setmana Santa de Girona. Girona, 2005. 210 pàgines.

L'edició de dos impresos facsimils de la passió catalana del segle XVIII ens permet endinsar-nos de ple en el final d'aquest segle, en un moment històric de transició cap a una nova era. A nivell internacional ens trobem en l'etapa de la Revolució Francesa, de la industrialització i de la Il·lustració.

A nivell local, és una etapa de puixança econòmica: el port de Barcelona actua com a punt d'enllaç entre la indústria catalana i el mercat americà. També, a final del segle XVIII documentem l'obertura del mercat de Catalunya envers la península ibèrica.

En aquest context de canvi social i econòmic trobem aquestes dues representacions de la passió de Crist, fruit de la tradició medieval. Si ja al principi de l'alta edat mitjana l'església optà per

promoure els seus dogmes mitjançant les imatges a les esglésies, a partir del segle XIV s'inicià una intensa activitat dramàtica en l'àmbit religiós. Aquestes escenificacions de diferents apartats de l'evangeli es duïen a terme per membres del capítol a les esglésies o capelles relacionades amb el tema de la representació. A la catedral de Girona s'han documentat representacions a les capelles del Sant Sepulcre i de la Resurrecció.

L'activitat dramàtica per part de l'església tenia com a principal finalitat ensenyar i recordar l'evangeli a la població. Petites obres de teatre revivien les principals escenes de la passió de Jesucrist.

Amb el pas dels anys les representacions es popularitzen tant que a partir del segle XVII es començaren a constituir les confraries. Eren agrupacions gremials que tenien com a activitat principal la cura d'una església o capella, i donaven suport al pas de la Setmana Santa i a la representació de la passió de Crist. Aquestes escenificacions es feren tan populars que al segle XVIII el bisbat començà a controlar les seves representacions per tal d'evitar caure en abusos.

Així doncs, ens trobem davant dos textos que es crearen en un moment de canvi a nivell local i internacional però que tanmateix ens recorden que l'evolució eclesiàstica va seguir el seu propi ritme. D'altra banda aquests textos tenen una

especial rellevància a nivell lingüístic: cal no oblidar que foren escrits després d'haver-se implantat el Decret de Nova Planta. Amb la supressió de la capacitat política catalana també es va suprimir la seva expressió i es va perseguir la llengua pròpia de Catalunya. En aquesta etapa, l'Església va ser de les úniques institucions que van donar suport a la llengua catalana, l'edició d'aquestes dues passions n'és una mostra. La seva lectura denota els castellanismes que la població de Vic i de Manresa van anar adquirint al llarg del segle XVIII com a conseqüència directa del deteriorament lingüístic, però la lectura paral·lela ha de ser l'esforç dut a terme per alguns sectors de l'Església per promoure la llengua catalana i evitar-ne l'oblit.

L'edició del llibre obre la porta a la investigació d'aquest tipus de documents. Mitjançant la seva lectura i observant l'escenificació de cada moment podem entendre quin era el missatge que es volia transmetre a la població que assistia a les seves representacions.

Aquesta obra ens permet recordar un moment històric rellevant, un moment de canvi en el qual encara es conserven tradicions de tipus medieval. Tradicions que, sens dubte, han arribat fins als nostres dies adaptant-se a les diferents necessitats històriques.

Marta Pi Vázquez